

**Besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling
van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
'Hoge Kempen fase 1'**

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op :

- de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.10 §1, vervangen bij het decreet van 1 juli 2016;
- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §1, gewijzigd bij het decreet van 9 mei 2014, artikel 13, §3, artikel 17, §3, eerste lid, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006, artikel 18, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 25, §1, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en artikel 36ter, §1, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006 en 9 mei 2014, artikel 36ter, §2, eerste lid, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006, en artikel 36ter, §4 ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002.
- het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid.
- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.5.1.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- De Vlaamse Regering keurde op 8 juli 2022 de startnota goed voor de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1'.
- Over de startnota werd een publieke consultatie georganiseerd van 23 augustus 2022 tot en met 21 oktober 2022. Het publiek participatiemoment werd georganiseerd in de vorm van een infomarkt op 6 september 2022. Er werden 28 inspraakreacties ontvangen, waarvan 14 adviezen door volgende instanties: Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO), provincie Limburg, stad Genk, gemeente Lanaken, gemeente Maasmechelen, gemeente Zutendaal, stad Dilsen-Stokkem, Sport Vlaanderen, NMBS, Agentschap Natuur en Bos, Agentschap Wegen en Verkeer, Agentschap Onroerend Erfgoed, Departement Landbouw en Visserij en Ministerie van Landsverdediging.
- Na de publieke consultatie over de startnota werd een scopingnota opgemaakt. De scopingnota werd gepubliceerd op de website van het Departement Omgeving.
- De plenaire vergadering over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1' is gehouden op 20 december 2023. Volgende instanties brachten schriftelijk of mondeling advies uit naar aanleiding van de plenaire vergadering over het voorontwerp: gemeente Dilsen-Stokkem, gemeente Maasmechelen, provincie Limburg, OVAM, Agentschap Onroerend Erfgoed, Sport

Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen, Departement Landbouw en Visserij, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Vlaamse vervoersmaatschappij – De Lijn en Ministerie van Landsverdediging.

- Het Team Externe Veiligheid van het Departement Omgeving adviseerde op 19 mei 2022 (dossier RVR-AV-1658) dat er geen ruimtelijk veiligheidsrapport voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1' opgemaakt moet worden.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Voorliggend ontwerp-GRUP geeft uitvoering aan de bindende bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, de visie op de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS), de vastgestelde landschapsatlas, het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 en de bijhorende beleidsbeslissing om 10.000 ha bosuitbreiding te realiseren tegen 2030.
- De doelstelling van het plan is de bos- en natuurcomplexen in de Hoge Kempen te versterken. Een aantal zogenaamde 'enclaves' en 'anomalieën', die gelegen zijn in of aansluitend bij het Nationaal Park Hoge Kempen, worden herbestemd naar bos- en natuurgebied om zo tot robuuste gehelen te komen. Door deze enclaves te herbestemmen, kunnen deze gebieden op termijn deel gaan uitmaken van de grote eenheid natuur van de Hoge Kempen. Het plan zal natuurherstel en -ontwikkeling (waaronder bosuitbreiding) mogelijk maken. Het plan zal delen van twee vastgestelde landschapsatlasrelicten aanduiden als erfgoedlandschap.
- Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal de noodzakelijke herbestemmingen doorvoeren om deze plandoelstellingen te realiseren. De toelichting en motivering van de concrete planopties is opgenomen in de toelichtingsnota bij het ontwerpplan. De planopties voor de verschillende deelplannen kunnen als volgt worden samengevat:
 - Deelplan 1. Mosselhuis De Berg.
 - Herbestemming van een uit de doven enclave met bestemming recreatiegebied langs de N75 naar natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur.
 - Deelplan 2. Mechelse Heide-noord.
 - Herbestemmen van afgewerkte ontginningsgebieden of ontginningsgebieden waar de eindafwerking conform de bepalingen van lopende vergunning afgewerkt wordt naar natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur.
 - Aanduiding van het tracé van het Kolenspoor als erfgoedlandschap.
 - Hernemen van de aanduidingen voor bestaande leidingen door het gebied.
 - Deelplan 3. Op de Berg.
 - Herbestemmen van het industriegebied Op de Berg naar bosgebied met overdruk grote eenheid natuur met overgangsbepalingen voor de bestaande vergunde bedrijven in functie van het uitdoven van de bedrijfsactiviteiten en bosontwikkeling.
 - Deelplan 4. Mechels Bos-noord.
 - Herbestemmen van het Mechels Bos naar één aaneengesloten bosgebied met overdruk grote eenheid natuur, met inbegrip van de herbestemming van (delen van) een niet ontwikkelde en beboste zone voor gemeenschapsvoorzieningen en woonuitbreidingsgebied in functie van het behoud van het bestaande bos.

- Aanduiding van het gebied als erfgoedlandschap.
- Hernemen van de aanduidingen voor bestaande leidingen door het gebied.
- Deelplan 5. Mechelse Heide-zuid.
 - Herbestemmen van de natuur- en reservaatgebieden en de ontginningsgebieden waarvan waar de eindafwerking conform de bepalingen van lopende vergunning afgewerkt wordt naar één aaneengesloten natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur.
 - Aanduiding van (de niet vergraven) delen van het gebied als erfgoedlandschap.
 - Hernemen van de aanduidingen voor bestaande leidingen door het gebied.
- Deelplan 6. Mechels Bos-zuid.
 - Herbestemmen van de bestaande te behouden bossen naar één aaneengesloten bosgebied met overdruk grote eenheid natuur.
 - Aanduiding van delen van het gebied als erfgoedlandschap.
- Deelplan 7. Grote Heide.
 - Herbestemmen van de bestaande te behouden en te versterken bossen naar één aaneengesloten bosgebied, deels met overdruk grote eenheid natuur (incl. de herbestemming van de gedesaffekteerde delen van het militair domein). Aanduiding van delen van het gebied als erfgoedlandschap.
- Deelplan 8. Wevelsmoer
 - Herbestemmen van zone voor militair domein naar bosgebied en gebied voor gemeenschapsvoorzieningen voor delen die de facto niet tot het militair domein behoren of die voorwerp zijn van een voorgestelde grondenruil tussen Defensie en de gemeente Zutendaal.
- Deelplan 9. Kikbeek.
 - Bestemmen van het gebied als één aaneengesloten natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur, met inbegrip van de ontginningsgebied waarvoor de nabestemming natuurgebied reeds gerealiseerd is.
 - Aanduiding van delen van het gebied als erfgoedlandschap.
 - Hernemen van de aanduidingen voor bestaande leidingen door het gebied.
- Deelgebied 10. Molenberg.
 - Herbestemmen van een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen naar natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur voor het domein van het voormalige en in 2019 gesloopte 'kinderdorp Molenberg'.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.

- Het koninklijk besluit van 3 april 1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Hasselt-Genk en latere wijzigingen en het koninklijk besluit 1 september 1980 houdende de vaststelling van het gewestplan Limburgs Maasland.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrictlijn van de speciale beschermingszone "BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek" en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone "BE2200727 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek" van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor die zone.
- Het ministerieel besluit van 12 februari 2014 tot definitieve aanduiding van de ankerplaats "Mijnsite Eidsen, Mechelse Heide en Mechels Bos" in As, Dilsen-Stokkem en Maasmechelen.
- Het ministerieel besluit van 12 februari 2014 tot definitieve aanduiding van de ankerplaats "Steilrand van het Kempisch Plateau van Kikbeek tot de Asbeek" in Lanaken en Maasmechelen.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1' wordt voorlopig vastgesteld.

De normatieve delen van dit ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. bijlage I, het verordenend grafisch plan;
2. bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan.

De niet-normatieve delen van dit ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. Bijlage IIIa, de toelichtingsnota met de tekstuele toelichting;
2. Bijlage IIIb, de toelichtingsnota kaarten;
3. Bijlage IV, het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing, een kapitaalschadecompensatie of compensatie;
4. Bijlage V, het ontwerp plan-milieueffectrapport.

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 17 mei 2024.

De Minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 17 mei 2024 van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1'.

Brussel, 17 mei 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage II. Stedenbouwkundige voorschriften

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 17 mei 2024 van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1'.

Brussel, 17 mei 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage IIIa. Toelichtingsnota - tekst

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 17 mei 2024 van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1'.

Brussel, 17 mei 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage IIIb. Toelichtingsnota - kaarten

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 17 mei 2024 van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1'.

Brussel, 17 mei 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage IV. Register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing of compensatie.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 17 mei 2024 van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1'.

Brussel, 17 mei 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage V. Plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 17 mei 2024 van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Hoge Kempen fase 1'.

Brussel, 17 mei 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR